

מחמת שהשי"ת הפך להיטיב לבריותיו, ורצה שהעבודה של האדם יהיה נקרא על שם האדם, על כן הציב זה המסך המבדיל שלא יהיה אור השם מפרש כך לעיני האדם. כי באמת אם יהיה אור השם מפרש לעיני האדם, לא יהיה שיש שיהיה נקרא העבודה על שם האדם, כי יביר האדם שאם פורש עצמו רגע אחת מרצונו ויתברך פורש מן החיים. וענין שהשי"ת רצה שהעבודה של האדם יהיה נקראת על שם האדם, לזה הציב המסך הזה, והאדם בעבודה צריך לבקש את ההסתר ויגיע בתורה לזה האור על ידי עבודתו, ועל ידי אתערותא דלתתא, ואז מפיר האדם שבאמת לאמתו אין שום מסך המבדיל כלל, ורק כל ענין ההבדל שהציב השי"ת הוא הכל למוטב האדם כדי שתהיה העבודה נקראת על שם האדם, ויהיה נקרא יגיע כפול. וזה הענין דאיתא בבוה"ק (בראשית יז) שמונה המאמר יהי רגיע נתינה מחלקת בעולם. וזה לשון הוזה"ק, יהי רגיע הקא בפרט ריא לאפרשא בין מין עלאין למין תתאין ברוא דשמאלא ואתברי הקא מחלקת ברוא דשמאלא וכו' (עיי"ש היטב) וכן מסים (שם) הוזה"ק שמונה נתינה מחלקת שמאי וחלל. וענין בזה, כי אם יביר האדם אהדות ד' מפרש בזה העולם, שיביר שהכל נכלל באהדותו ויתברך, אז אין שום מקום לעבודה, אך יען שהשי"ת רצה שיהיה מקום לעבודת ישראל, לזה הציב השי"ת התחלקות המדות, כמו שכתב (דברי הימים א כ"ט:א) לך ד' הגדלה והגבורה וגו' עד לך ד' הממלכה וכמו שאיתא בש"ס (ראש השנה לא) בשני חלק מעשיו ומלך עליהם, שזה רומז שהציב השי"ת התחלקות המדות ועל ידי זה יהיה מקום לעבודה, ועל זה איתא בבוה"ק (ויקרא ה) כי גדול ה' ומהלל מאד (תהלים מ"ח:ב) איתא אקרי קובי"ה גדול בזמנא דכנסת ישראל אשתבחת עמה וכו' ובנין דא תשבחתא דא בשני וכו'. שכפי הענין גדול רומז על מדת חסדו ויתברך, ולמה אומרים אותו בשני, אך לזה מתרין הוזה"ק (שם) שעקר גדלת השי"ת מכירים אנו בשני, שמונה שאנו רואין שכל כך הגדיל חסדו עד שהציב השי"ת מדת הגבורה שרומז על צמצום, היינו שמונה אנו מצמצמין עצמנו, עיי"ו וכולים אנו להגיע לאורו ויתברך, מזה נבר גדלת ד' מאד. ונמצא מכן מאד מזה הוזה"ק, שהמאמר יהי רגיע שמונה שהשי"ת הפך בעבודת ישראל, והציב מסך בין אורו ויתברך ובין הבריא, לזה הציב מזה שהציב השי"ת התחלקות המדות בזה העולם, ומזה נסתעף מחלקת בידוע. והנה כל מן שאדם מכיר שהמדות האלה הציב השי"ת למוטב האדם, כדי שיהיה מקום לעבודת האדם, ומכיר שאין שום מקום אצלו שיהיה כ"כ נתרסק מאור ד' שלא יוכל להתירו להשי"ת, ואז נקרא ענין מחלקת לשם שמים. וזה מורה מאמר הוזה"ק ששמים הוא רוא דאבקה, והיינו שזה מורה שעוד לא נתרסקו המדות ממקורם, שמכיר האדם שאין שום התנגדות בין המדות אלא שדבוקים במקורם, אבל אם כ"כ נתרסקו שכבר יש מקומות שנדמה לאדם שזה המקום אין ביכולתו להתירו לאור ד', ואז נדמה לאדם שהמדות המה באמת הופכים ויש התנגדות ביניהם, ואז נקרא מחלקת

שלא לשם שמים. זה מורה מה דאיתא בבוה"ק (קרח קעו). ת"ח קרח אויל בחר מחלקת מאי מחלקת פלגתא. פלגתא דעלמא ותתא וכו' מחלקת פלגתא דשלום ומאן דפליג על שלום פלג על שמא קדישא וכו'. והיינו שהשי"ת שיש הבדל בין המדות, וזה רומז פלגתא דעלמא ותתא. ולזה האדם יכול לדמות שיש לו איהו ב"ח פעולה וזה מורה דפליג על שלום פלג על שמא קדישא, וזה נקרא מחלקת שלא לשם שמים שכ"כ התחלקות נסתעף ממאמר יהי רגיע, עד שהוא שלא לשם שמים. והנה איתא במדרש (תנחומא קרח) ויקח קרח מה כתיב למעלה מן הענין ועשו להם ציצית, מה עשה קרח נתעסף בשלית שכלה תכלת, הלך אצל משה ואמר זו תיבת או פטורה? א"ל תיבת, התחיל לשחק עליו אפשר חוט אחד של תכלת פומר שלית שכלה תכלת תיבת וכו'. וענין בזה כמו דאיתא בירושלמי (מעשרות פרק ה) לית רבוע מששת ימי בראשית, והיינו שזה רומז שאצל השי"ת עומד כל הברואה ביוה לפניו ואין שום מקום שנותרק מנקדה האמצעית, שזה רומז עגול. ואצל האדם מורה שאין שום מקום שיכול לומר עליו שזה המקום נתרסק מאור ד' ולא יוכל להתירו להשי"ת פנים בפנים. וזה הוא מצד השי"ת, אבל מצד האדם נמצא רבוע, ורבוע מורה שיש לו קצוות שנתרחק מנקדה האמצעית, ורומז על פסיעה לבר, שכבר יש מקומות אצל האדם שיוכל לומר עליו שזה נתרסק מאור ד'. ועל כונה זאת נתנה מצות ציצית כבגד שיש לו ד' כנפות, שע"י המצוה יזכיר אותו להתירו לאור ד', שאף שרומז על פסיעה לבר, עכ"ו יזכיר אותו להתירו להשי"ת. וזה הענין שפעם קרח שלית שכלה תכלת, פטורה מן הציצית, וכמו שאיתא הלשון במדרש נתעסף בשלית שכלה תכלת, והיינו שפעם שבאמת הוא מקף באור השי"ת שלא יוכל לעשות הפך מרצונו ויתברך. ועוד זאת מען שתפיסת האדם יתבטל לגמרי ואין שום פסיעה לבר אצל האדם איב לא צריך כלל לעבודה. אכן ע"ז רומז מצות ציצית כמו שאיתא (תנ"א דבי אלהי) שמונות ציצית נתן אתר חטא מקושש וזה לשונו (שם) א"ל הקב"ה למשה מפני מה חלל זה את השבת אמר משה לפניו רב"ש"ע איני יודע, אמר לו הקב"ה אני אמר לך, כי בכל ששת ימי החל יש לו לישראל תפלין בראשו ובזרועו ורואה אותם וחוזר מפעשיו, אבל ביום השבת שאין לו תפלין לכן חלל זה את השבת. א"ל הקב"ה צא וברור להם מצוה אחת שיהיה נוהג גם בשבתות וגמים טובים זה מצות ציצית וכו'. והיינו שזה רומז שהשי"ת נתן להם מצות ציצית לישראל, שזה אמת שבשרשם הם מקפים באורו של השי"ת, אך יען שהשי"ת הפך בעבודת האדם, על כן הציב השי"ת שפעמים יתכן לאדם פסיעה לבר, ויהיה מקום נסתר אצל האדם, ועל ידי מצות ציצית תוציא יקר מזולל, והיינו שהאדם העובד ד' מוציא אותו מתוך ההסתר ומגיע בתורה לפני השי"ת, אז יש לו חלק בעבודה והעבודה נקראת על שמו. מדרשותיו של רבי יעקב אבינו וצ"ל שהתבססו על תורתו של אביו האישיביצר.

מלחט
מנחת יצחק

מעלת תפלת ותיקין (54) – תפלת ותיקין – חייב גמור או מצוה מן המבחר ?

ותיקין היו גומרין את קריאת שמע עם הגין החמה, כדי שישמך גאלה לתפלה ונמצא מתפלל ביום. אמר רבי ירמיה, מאי קראה – ייראוד עם שמש ולפני ירח דור הדרים. ופרש רש"י: ותיקין, אנשים ענוים ומחבבין מצוה. מאי קראה דמצוה להתפלל עם הגין החמה? עם השמש, כלומר כשהשמש יוצא, היינו עם הגין החמה. ואילו תוספות (שם ד"ה לקריאת שמע) כתבו: מיהו מצוה מן המבחר פותיקין סמוך להגין החמה כדי לסמך גאלה לתפלה. הנה כי כן, מדברי רש"י משמע כי התפלה עם הגין החמה היא מצוה מעקר הדין, בעוד שהתוספות כתבו שזו מצוה מן המבחר. גם מדברי רש"י על המשנה, משמע כי התפלה עם הגין החמה היא מצוה מעקר הדין, ולא עוד אלא שזו "שעת רצון" מבחרת. מאידך גיסא, בנמצא במבחרת מספר שרב ברובא סמך גאלה לתפלה "פותיקין", וכל אותו יום לא פסק ממנו "חובא" – שחוק של שמחה. ומשמע שהתפלה פותיקין היא מעלה בעלמא, אבל לא חייב גמור... ואולי לכל ההקשר שציינו לעשות מלות זולתי לכתלה היא הפזיזה את השמחה העלמה שמשמחת לכל היום וגם המעלה שאינו נאוק. כמו כן יש לדין מלשונות הפוסקים המובאים לקמן, אם מצוה להתפלל עם הגין החמה – בדברי הרמב"ם, או מצוה מן המבחר לקרותה פותיקין – בדברי השלחן ערוך. הגין החמה – זמן לתפלה או לקריאת שמע רבותינו הראשונים נחלקו האם זמן הגין החמה הנלקח מהפסוק "ייראוד עם שמש", נאמר לענין תחלת התפלה פותיקין, או שלענין קריאת שמע אמרוה. מדברי התוספות בבבבב, ומפסקי הרא"ש ר"נראה כי דעתם שהגין הוא הסימן לצורך תחלת התפלה פותיקין. ברם, הרא"ש הביא שרבנו תנאל פרש אחרת את לשון הבריתא "ותיקין היו גומרין אותה עם הגין החמה", וכן נראה הוא הזמן הנדרש לקריאת שמע, ועל זה אמר בפסוק "ייראוד עם שמש", ולא כבאר בדברי רבנו יונה ששעור זה הוא סוף זמן קריאת שמע לתפלה: "זמן קריאתה לתפלה, והוא משיראם את חברו ברחוק ארבע אמות ויכריזו בדבבבב, וכמו כן יש שני זמנים בסוף הזמן, אחד לתפלה ואחד בדיעבד, ואפלו לותיקין האחד לתפלה, והוא עד שתגין החמה. והשני בדיעבד, והוא עד ג' שעות כר' יהושע' תפלה קדם הגין החמה – לתפלה ובדיעבד הרא"ש כתב שנתן ללמד מקרבן התמיד את נדרי ומני התפלה, לפיכך תחלת הזמן לתפלה הוא משהאיר פני המזרח, כקרנן התמיד. והגין החמה הוא מצוה מן המבחר ועקר המצוה. כלומר, אם האדם אינו מתפלל בזמן גין החמה, אלא מזמן שהאיר המזרח (שהוא לאחר עמוד השחר

מלחט
מנחת יצחק

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו'. רבי אבא פתח (תהלים יט) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים. כמה עליון פתגמי אורייתא, כמה יקרין אינון, תאיבין אינון לעילא, תאיבין אינון לכלא. בגין דאינון שקא קדישא וכל מאן דאשתדל באורייתא, אשתדל בשקא קדישא, ואשתויב מכלא, אשתויב בעלמא דין, ואשתויב בעלמא דאתי. תא חזי, כל מאן דאשתדל באורייתא, אחיד באילנא דחיי. בין דאחיד ביה, בכלא אחיד, דכתיב, (משלי ג) עין חיים היא למחזיקים בה וגו'. ויחסי קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו'. רבי אבא פתח, (תהלים יט) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים. כמה עליונים הם דברי התורה, כמה מנצדים הם, והעובדים הם למעלה, והעובדים הם לכלם, בגלל שהם הם קדוש. וכל מי שמשתדל בתורה, משתדל בשם הקדוש ונצל מהכל. נצל בעולם הזה, ונצל בעולם הבא. על ורעה, כל מי שמשתדל בתורה, לחזו בעז החיים. פון שחזו בו – בכל לחזו, שכתוב (משלי ג) עז חיים היא למחזיקים בה וגו'. רבי אבא פתח, כל מאן דאשתדל באורייתא, חזו ליה מכלא, חזו ממינה, כמה דאמר, בגין דחזו עליה שריא, ויחזו ביה. אילו ישראל מתעטרין באורייתא, ושתויבו מכלא, ולא ישתכחו בגלותא. ודא הוא דכתיב (ס"א אילו ישראל מנטרין אורייתא, אשתויבו מכלא, ולא אשתכחו בגלותא כתיב) (שמות לב) קרות על הלחות, אל תקרי קרות אלא חירות. וחירות דא (אוקמוה) באורייתא אשתכח, אורייתא איהו הילא דימינא, כמה דאת אמר (דברים לג) מימינו איש דת למו, ושקאלא אתכליל בימינא, מאן דעביד ימינא שקאלא, ושקאלא ימינא, הא איהו כאילו חריב עלמא

מחנת יצחק

דרך ארץ קדמה לתורה (ב') – מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים

למוסרו לידו הרב. עוד בו ביום, לפני הדלקת נרות. השמש שלא רצה לצער את הרב לפני שבת, עיכב את המכתב בידו עד מוצאי שבת במוצאי שבת פנה לרב בבקשת סליחה על שצריך למלא שליחותם בענין מביש זה. לאחר שהביח קרא את מכתב הפיטורין ושמע שרצו להסיר את מנוחתו עוד בערב שבת, הקפיד על בעלי הבתים וראש הקהל של העיר. ולעומתם בירך את השמש, שהם עליו ומנע ממנו את עגמת הנפש בשבת, שיוכה לבן שיאיר את העולם ואכן הקפדתו נתקיימה בבעלי הבתים, והברכה נתקיימה בשמש, שזכה שמצאצאיו יצא רבי אהרן משיח, שכהן ברבנות בעיר בעלזא לפני הצדיק רבי שלום רוקח זצ"ל. (מתוך 'מידות והנהגות טובות') "שני אנשים עבדים נעים" (שמות ב, יג) עד כמה יש לעמול על עקירת הקנאה. באחת מדרשותיו נשא הצדיק רבי אליהו לופיאן זצ"ל משל נוקב אודות מידת הקנאה וכך סיפר: הגעתי ברכבת לפולין מאיוזשוו מקום. שכרתי בעל עגלה שיקחני לביתי. הדרך היתה ארוכה והעגלון ביקש לפוש קמעא באמצע הדרך. הוא העמיד את העגלה בצידו הדרך והתיר את הסוס מכלביו. במרחק קצר ממקום חנייתנו שכן אנם. הסוס ניצב ליד האגם ושתה. לפני ששתה הרביץ בפרסתו במים, עד שהפכו לבוציים ורק אז התחיל לשתות. התפלאתי ושאלתי את העגלון: "מדוע הסוס רואה לנכון להפוך מים נקיים לבוציים, ורק אז שותף? מדוע איננו שותה את המים בעודם נקיים?" "עליך להבין", הסביר לי העגלון בסבלנות, "שמעל פני המים הבהין הסוס בצלליתו של סוס נוסף השוהה באגם. הקנאה בערה בו עד מאד והוא השתולל בצורה כה פראית, עד כי נדמה היה שחרון אפו לא ישוב מעמו אלמלי יהרג את הסוס שחדר לתחומו שלו... צמאוו הגדול למים נשכח ממנו להלוטין". אין דבר בעולם, שאי אפשר ללמוד ממנו את דרכי ד'. תפקידו הוא למצוא את דרכי ד'. בכל מה שקיים בעולם". ואת הנמשל, הסביר רבינו לתלמידיו בישיבה: "זהו טבעם של בעלי חיים, כאשר אנו עדים להתנהגות כזאת, באפשרותנו להבין עד כמה חייב האדם לעמול כדי למחוק רגשות ומעשה קנאה". רבינו היה אומר: "בכל הנוגע למידות, התורה מקצרת בלשונה לעומת שאר המצוות". על סוד העניין עמד הרמח"ל והסביר במשל: משל לאדם שערך חוזה כדת וכדין עם קבלן לבנות לו בנין גדול בן כמה קומות והרבה חדרים. לאחר זמן בא הקבלן והציג תביעת תשלום מיוחדת על הפירת היסודות. בעל החוזה נדהם מעצם התביעה. "וכי היכן חשבת להעמיד את הבניין, על האוויר?!" זעק לעבר הקבלן. כל בר דעת מבין, שלא יתכן להעמיד בנין ללא יסודות, ושבתחית החוזה על בנין כלולים גם יסודותיו מבלי צורך לפרטם, וזאת בין אם המדובר בבניין נמוך קומות ובין אם מדובר בגורד שחקים שצריך יסודות גדולים ואיתנים. וכן לענייננו: בנין התורה לא יתכן בלא יסודות המידות, דהיינו, חובה על האדם להפוך בארץ החומריות עמוק עמוק, לשרש אחר המידות הרעות ולהשליכן, ולהשריש תחתיהן מידות טובות ועליהם להשתית את הבנין הגדול והנהדר – בנין התורה.

דברי תורה לסעודה שניה נגד אברהם אבינו להנצל מהינה של הגנים ואמר בקול רם ובשמחה דא היא סעודה דעתיא קדישא

פלאי תבואת רחמנא לבא בעי – לב האדם – זהירות! התחלת הרהורים זרים נובעים מהלב

מזכיר הכללי – הרב הרש"י גולדברג זצ"ל

אספקלריא דלא נהרא הנקרא אמונה ומדת לילה דהיינו כשהוא בחשכות והעלם מוחין ונדלות. ומ"מ דמיונות שלו שה' נצב עליו רק שהוא באמונה בלבד ולא בעומק לבו ובזה הם כל דמיונות של נביאי קשוח. וזוהו נמשך מדרגת הנבואה שהיא פחותה מהחכמה כמ"ש בבי"ב (יב.) שהוא בעת הקטנות והחכמה בנדלות. והוא נבואת משרע"ה באספקלריא דנהרא מדת אמת שהוא התורה שהיא חכמה ולא נבואה שהוא בכה דהיינו התדמות שהוא כזה ולא עצם הדבר לפי שהוא בקטנות, והנדלות מלוכש בו. אבל משרע"ה שהוא מדרגת הדעת שלא היה אצלו דמיון כלל רק בדרך זה הדבר (ספרי ריש מטות) הנדלות לבדו מגולה כי לא היה ד"ת על לבו לבד רק בלבד דמשה מלגאו וכל פנימיותו מד"ת ואין בו דמיון וכח המדמה שהיון לד"ת כלל. אבל לדורות נא' והיו ונו' על לבבך ולא בלבבך שזה א"א ולא קם נביא ונו' שיהיה עצם לבו ונפשו רק ד"ת שלכן נקראת התורה על שמו כי הוא ממש כולו ד"ת. אבל זולתו הד"ת רק על הלב. והלב דבר אחר ויש בהם דמיון וחכמה ומצד הדמיון הוא נבואה כביל אות ר"ג. כי ידעית דבר ה' הוא שלא מצד חכמת אדם רק מצד כח המדמה ולפי שאצלם הם הלוקים אי"ב הרי החכמה מלוכשת בדמיון ואין הדמיון עצמו חכמה ותורה כשל משרע"ה. וכן החכמה הלוקה מן הדמיון ומה שמחדשים בחכמתן אינו דבר ה' רק חכמת עצמן. כי דבר ה' הוא מה שמגיע אליו בכח המדמה בלא תוספות העמקת חכמה משלו ואינם מתייחדים אצלם כאצל משרע"ה: צדקת הצדיק [רד]

תופינים לשפת קודש – בנצינות קרה בישראל יש... מצטרפים חדשים

ישראל שלא היו צריכים לבקש מלך בפשר נדם כמו הגויים כי ה' הוא המלך והוא שמואל עבדו בתפלה לבוא עולם יכול לשנות את העתים ולהחליף את הזמנים כפי שעשה בן שבתקופת תמוז הוריד ושמים, והעמין בנביא שם ברש"י רואה "הלא קציר חטים היום". והגשמים סימן קללה, וקשה בעיני הקב"ה להביא פרענות חנם, אף על פי כן יש ב"י בת, ואקרא אל ה' ונתן קלות ומטר: וידעו וראו". כי לא הייתה צריכים לשאל מלך לזלול בני שנים שמואל הנביא נפגע אישית וננס הוא וכל לקחת את פניעתו האישי ולתת דרור לנקמתו, אף שמואל הנביא מלמד אותנו שליטה עצמית ואמונה חזקה בבואו עולם ללא ספקות, אבל הוא לקח את זה לתועלת ולקדוש שם שמים ולהחזיק לבוניהם של ישראל. אם כן ראינו את הקשר בין קרה לשמואל שאמנם יצא ממנו אף ההבדל הוא עצים, קרה לקח רע לעצמו, ואילו שמואל לקח את ישראל למדרגת אמונה חדשה בקדש וישר. ע"כ. "לבו ונלכה הגלגל" (יא יד) הכתוב רומז כאן על אחרית הימים, שאחר שיתכן עיון המחלקת של קרה שלא הייתה לשם שמים, אז תבוא הגלגל. וכן פרושו המפורשים על הפסוק: "ובני קרה לא מתו" (במדבר כו יא), רמז על פעלי המחלקת שלא מתו, והם נמצאים בגלגל ככל דור ובפרט באחרית הימים. והוא פונה אל פעלי המחלקת "לבו ונלכה הגלגל", שהם כאן בגלגל לתת עיון אביהם קרה, ומסים כאן הפסוק: "ויחדש שם המלוכה", דהיינו ע"י כשול המחלקת בימים ההוא ה' ימלך לעלם ועד. אז זכרו! בשום אופן אל תהיו נציגי קרה. מלאכת

מאוצרות ההפטרות – יהלומים נוצצים מהפטרות השבוע במיוחד בשבילי – מקור פוחו דשמואל הנביא

נראה בעזרת ה' איזה יהלומים נוצצים שנצליח לדלות מההפטרות שלנו כדי שיתנוצצו גם בנו בס"ד ומהו המסר עבורי? ומדוע גדול כל כך כוחו של שמואל הנביא כמ"ש (ברכות לא, ע"ב). ואמר ר' יוחנן: שקול שמואל כמשה ואהרן כמ"ש (תהלים צט, ו), "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו". והש"ה כתב (חלק תורה שבכתב פרשת קרה ד"ה והנה) שהעניין הוא שהיו בשמואל גם ממדות משה, וגם ממדות אהרן. ואיתא בשמות רבה פרשה טז סימן ד – שמואל הוא מצאצאי קרה בוא וראה כמה בין משה לשמואל משה היה נכנס ובא אצל הקב"ה לשמוע הדבור, ואצל שמואל היה הקב"ה בא, שנאמר: "ויבא ה' ויטיב ויקרא שמואל שמואל". למה כך? אמר הקב"ה: בדין ובצדקה אני בא עם האדם. משה היה יושב ומי שהיה לו דין בא אצלו ונידון, שנאמר: "וישב משה לשפוט את העם... (שמות יח יג). אבל שמואל היה טורח בכל מדינה ומדינה ושופט את ישראל כדי שלא יצטערו לבוא אצלו, שנאמר: "והלך מדי שנה בשנה וסכב בית אל... ושפט את ישראל". אמר הקב"ה: משה שהיה יושב במקום אחד לדון את ישראל, יבוא אצלי לאוהל מועד לשמוע הדבור. אבל שמואל שהלך אצל ישראל בעיירות ודן אותם, אני הולך ומדבר עמו. ועל זה נוסף עוד ענין שהוסיף עוד כוח לשמואל הנביא וכדאיתא בשער הגלגלים הקדמה לג' וז"ל מ"ש בזהה בפרשת ויצא,

והביטו וראו שעם כל עוצמת הקדושה האדירה הזאת וגם היכולת להתגרות במלאך ההוא ולחטוף ממנו את בולעו לא התבלבל ולא החזיק מובה לעצמו [כנגד עת שכרות לנו] אלא תלה הכל באמונתו החזקה והאיתנה בבורא עולם, שהכל ממנו, ולקח את בני ישראל והעלה אותם למדרגות רוחניות גבוהות ממש מבירא עמיקתא לאיגרא רמא בדיוק ההפך מ... קורח שהמניע שלו היה גאווה וכבוד אישי, ולכן איבד את הכל. וזה המסר שצריך לצלצל חזק באזני כל אחד לקחת באופן אישי שלא להתלהב מכבוד ומעמד עצמי יותר מידי אלא במידה שלא יחמיא את המטרה בקורח. אלא עם בקרה אישית צמודה והרבה מוסר ושחרור מנגיעות אישיות. והכי חשוב להיות "בגמל עלי אמו"

כמו התינוק שנשען על אמו ללא חשש ולדעת שמבלעדי הקב"ה, אני לא יכול לפעול מאומה. ונלע"ד שגם אצל שמואל הנביא הייתה בחינה מעין זה כשאמר "אנכי הרא"ה", הציץ אליו הקב"ה והוכיר לו, והירות אתה עלול לצאת מהתחום המתיר ואראה לך שאינך "רואה" כמו"ש באליאב "אל" תבט אלי מראו". ושמואל הנביא קלט זאת היטב וקיבל את דברי הקב"ה מיד והבין שכמעט וחרג מיעודו. ובוה הסיר מעליו את תחבולות היצר, ולא נגרר אחריו בתיקון למעשה קורח שזאת התמיהה הרבתי עליו איך בעוצם קדושתו לא הצליח להשתחרר מדמיונות היצר. ובוה הראה לנו שמואל כיצד לעמוד בניסיונות הקשים ביותר. היעזור שתמיד נשאר נאמנים לה' ולמשיחו ולתורתו הקדושה.

לקחי הפרשה לשבת – למה באמת בחר קרח להתקוטט עם משה רבנו?

כתב מהר"ח בשער הפסוקים פרשת קרח סימן מ"ו: ויקח קרח בן יצחק בן קהת בן לוי: הנה רז"ל נדחקו במלת ויקח, שלקח מקח רע לעצמו, ויובנו דבריהם במה שיתבאר עתה. דע, כי מרע"ה היה הטוב שבגנפוש הכל, כמבאר בפסוק ונקם מלך חרש על מצרים. וכל דור המדבר הם ענפי של משה, בסוד העם אשר אנכי בקרב וכו'. גם נתבאר בפסוק כי שבעתים יקם קרן, איך הרע שברוחו של קרן, נתגלגל בקרח? ובוה תבין ענין קטטת קרח עם משה עתה מחדש. דע, כי נפש הכל, היתה כלולה במפה נפשות, ומפכה ניצוצות, והיו מערבות טוב ורע. ושאר הניצוצות הרעות שבה היו ש"ח 308 ניצוצות, ומספר ניצוצות הטובות שבהכל, היו ל"ו 37 ניצוצות בלבד, כמספר שמו של הכל, הנקרא על שם נצוצי הטובים. אבל מרע"ה נתקן לנמרי, והיה בלו טוב, כמו שבארנו על פסוק ונתרא אותו כי טוב הוא. והנה הב"ל ושי"ח, הם בגימטריא משה, לרמוז, כי כל שמי"ה 345 ניצוצות שבו, היו טובות. והנה אותם ש"ח ניצוצות רעות שבהכל, הם היו בחינת עקריית נפש קרח, שהוא בגימטריא ש"ח, וא"כ נתעברה בו ג"כ, בחינת הרע שברוחו של קרן בבחינת עבור לבר, ואז נאכר מן העולם, כי הוסיף רעה על רעתו: וז"ל, ויקח קרח, ולא באר מה לקח, והוא לקוחו הרע של רוחו של קרן, מצד הרע. וזה רמזו חז"ל בדבריהם, שלקח מקח רע לעצמו. והענין הוא, כי הנה בראותו שעתה נתעבר בו רוחו של קרן מצד הרע, אמר הנה עד עתה הייתי מבחינת הרע של משה והכל והייתי משעבד לו. ועתה שיש בי רוחו של קרן, איני משעבד לו, ורצה לצאת מתחת ידי רשותו: ויקהלו על משה ועל אהרן וגו': הנה דור המדבר שבקרב מתו, היו כלם ענפים של משה, וראוי לו למלך או עליהם, ולהיותו רועה שלהם. אבל בגימטריא שהם עתה בדור הזה, שגשגארו אחריהם, הם מבחינת דעת דרחל, הנקראת קהל ה' אותיות קל"ה, בסוד דעתן של נשים קלה, והם ע"ב ס"ג כנגדו. ומשה הוא מן האחד לבר, שהוא ע"ב דאחזרים דהוי"ה דמ"ה דאלפין, והמלאים הם ק"ל, ושניהם יחד ע"ב ק"ל, הם בגימטריא רב. וז"ש, רב לכם, כלומר, אתם אין לכם, אלא ע"ב ק"ל, הנקרא ר"ב. אבל קהל ה', הם ע"ב ס"ג, איב מדוע התנשא על קהל ה'. והרי אלו הדור בתוכם ה', ולא אתה, ואינם כמו דור המדבר, שהיית אומר עליהם, העם אשר אנכי בקרב, שהיית נשמת כלם, לאותם שיצאו ממצרים, אבל אלו שגולדו אח"כ בתוכם ה', ולא אתה, איב מדוע התנשא על קהל ה'. והשיב להם משה ואמר, שאינו כך, כי הר"ב הנזכר שהוא ע"ב ק"ל, הוא להם, ולא לו, וזהו רב לכם בני לוי: ויפלו על פניהם וגו' הרוחות לכל בשר וגו': ר"ת הב"ל, והפונה לומר, כי הנה כל אלו הרוחות שברור הזה, הם ניצוצות הכל, וכלם יודעים שהם טפלים אלי. והנה אתה אל אלהי הרוחות ההם של הכל,

למה פעניש להם, כי האיך אשר יחטא שהוא קרח, ע"י שלקח רוחו הרע של קרן כנוכר, ולזה חוטא כנגדי, ועל כל העדה היודעים ומאמינים בי שאני רועה שלהם, תקצף עליהם. ויאמר משה בזאת תדעו כי ה' שלחני: ורצה, הנה רב הדור הזה, כלם הם ענפים שלי, ואעפ"י שאתם קמים עלי, צר לי עליכם מאד על הרעה שבא עליכם, ואינה מלבי ורצוני, אלא שאתם גורמים רעה זו עליכם בעל פרחו, כי לא מלבי: ככר בארנו פסוק זה, בפרשת שופטים, במצות ולא ירבה לו נשים, כי ג' גלגלים יש בהכל, וג' בקרן. והם ר"ת יק"ם, שהוא חסר ו', והם יתרו קרן מצרי, גם דע, כי ר"ת יק"ם, יתרו קרח מצרי. כי גם קרח היה משרש גלגול נשמת קרן, ולכן נתקנא במשה שהוא הכל כנגדו. ואמנם מצאנו שלשתם היו בדורו של משה, וא"כ איך שלשתם נתגלגלו שם יחד בדור אחד? אבל הענין הוא, כי קרן היו בו ג' נשים, ושלשתם נתגלגלו באלו, כי הנפש שהיא יותר רועה, להיותה נאחזת בזוחמת הנחש, כנגד, בפסוק: ויהי מקץ ימים, לכן נתגלגלה במצרי שהיה עבוי"ם, כי הרע נבר על הטוב, בבחינת הנפש, כי שם תכלית אחיזת הקלפות. ולכן משה שהיה הכל, רצה לתקן את נפש קרן אחיו, הטוב המערב ברע של המצרי, ולכן לא הרגו בתורב, כיא בשם המפרש כנגדו. והפונה היתה, לבררו מן הרע, ולהעלותו אל הקדושה ע"י שם בן מ"ב, שאין דבר מתברר ועולה למעלה, אלא בכח שם בן מ"ב, כנגד בפרשת עקב, במצות נטילת ידים של המיוון, ובאנא בכח שבקרבנות תפלת שחרית, ובקבלת שבת, וע"ש: ורוחו של קרן, נתגלגלה בקרח, ראש שבט לוי, כנגד בזהר, כי הרוח לא נתגלגלה בעבוי"ם, וע"כ נתקנא במשה, ונתקוטט עמו. ונשמתו של קרן, נתגלגלה ביתרו חותן משה, ולכן לקח את צפורה בתו, כי אז נשלם תקון קרן. וכנגד בספר התקונים תקון ס"ט, דכד חות חוה גלגליה דקרן ביתרו, בדין אמרה קניתי איש את ה', דאן אתתקן. ונמצא, כי ר"ת יק"ם קרן, בסדרם מלמעלה למטה, יתרו-נשמה. קרח-רוח. מצרי-נפש. ובש"ח שער הגלגלים, נתבאר דרוש זה היטב, כי הרע שבגנפוש קרן, נתגלגל במצרי. והטוב שבה, בקרן ומללאל וכו'. כנגד בספר הזהר פרשת תרומה. והרוח הרע שבקרן, נתגלגל בקרח, בסוד (במדבר י"ו) ויקח קרח, לקח מקח רע לעצמו. והטוב שבו, נתגלגל בשמואל הנביא, בן בנו של קרח. והנשמה של קרן, נתגלגלה ביתרו. ושם נתבאר כל הגלגולים הללו: ענין דתן ואבירם על קצה המזלג דתן ואבירם נתגלגלו בפרים של אליהו ודע כי דתן היה יותר ממתק מאבירם, ולכן הוא התגלגל בפר שעלה בגזרל השם יתברך, אמנם אבירם שהיה יותר רשע לא עלה לשם ועלה בגזרל הבעל, ולכן לא רצה להקרב עד שלחש אליהו באזנו ואמר לו, בשם שמתקדש ש"ש ע"י חברך בן יתקדש על ידך, ושמע ממנו ונתנו לנביאי הבעל ונשרפו שניהם, כמו שגשרפו (דתן ואבירם) בימי משרע"ה

פלפלין מפלפלין – תשובה לפרשת שלח-לך

בתשובה לשאלה מפרשת שלח לך "להמניות שנותרו שלמות מסעודה שבת שבע ברכות" בשרית, והיו מונחים בסלסלות, אם מותר לאוכלם בסעודה הלכותית שאחר כך. או צא"ע יו"ד סי' פ"ט סי' כחז, "מי שאכל גבינה ורובה לאכול צדק, צריך לבער מעל השלחן שזורי פת שאכל עם הגבינה". ויש לדקדק בלשון ישי"ר פת", אם הטובה לשיריים מהפת שנטל לאוכלה עם הגבינה, או גם על שזורי הככר הגדול שהיה מונח על השלחן. והלשון "שזורי פת שאכל עם הגבינה", ולא סתם "שזורי פת" שהיו על השלחן, קנת משמע דקאי דוקא

על הפת שנטל לאוכלה עם הגבינה. צו וע"י צמ"א יו"ד סוסי" פ"ח, ששנים האוכלים יחד, אחד גבינה ואחד צדק, ועשו היכר צניעה, מ"מ לריכוס להיות זואירים שלא לשקות מכלי אחד, משום שהמאכל נדבק בכלי, וכל שכן שלא יאכלו מפת אחד". ולכאורה משמע שלא יאכלו אפילו מככר אחד, שהרי לא מסתדר שאלוכלים מפרוסה אחת, שאין הדבר ששנים יאכלו מפרוסה אחת (וע"י בג"י יד אצרכהם סס). ואין לחלק ולומר לדברי הרמ"א הם זוקא בזופן שזאורו מן אוכלים זה צדק זה חלב, וחמיר טפי, דצתרווייהו הטעם שמה נדבק במאכל צדק או חלב

או חלב, וזאת מדברי הערוך "מי שאכל גבינה ורואה לאכול בשר, כריד לבצר מעל השלחן שיורי פת שאכלו עם הגבינה, והכי אי' בירושלמי פ"ו דפסחים, הדין לאכל כוזב ובעי למיכל קופד, מצער פתיחו... ובשר לא כשיגע בלחם אסור לאכול לחם עם חלב, וכן להיפך, ומזוה מן המובחר כשאכל גבינה או חלב ורואה לאכול בשר, דיך להעביר מעל השלחן לחם וכל המאכלים שאכלו עם החלב ועם המפה, ויפירוש מפה אחרת, ולחם אחר, וכלים אחרים, ויאכל בשר, וכן המנהג פשוט ברוב תפואות ישראל, והלשון 'מזוה מן המובחר' לקוח מהג' אשר"י פ"ח דחולין, ע"פ. ה) ולבני נידו"ד, שמדובר בלחמניות שהיו בקערה, יש מקום ללדד, שאין זה נקרא מונח על השלחן, דסתם לחם שמונה על השלחן מסתמא היה על השלחן ממז. ועוד, שהרי מדובר בלחמניות שלא נשתמש בהם כלל, והי' כמו ככר שלא אכל ממנו, והרי הככר שהניחו להיכר, האמור בשו"ע בסי' פ"ח, לא נאסר לא לחלב ולא לבשר אע"פ שהיה על השלחן, ואע"פ שאלן אמנם יועדו גם לחמניות אלו לאוכלם בארוחה הבשרית, כל עוד לא נלקחו מהקערה המרכזית ללחות הסועדים, מני"ל להשוות זה לככר שאכל ממנו. וזכ"ל ה"א סי' ל"ח, כתב, "ובדבר מי שאוכל גבינה ורואה לאכול בשר, שאי' ביו"ד סי' פ"ט שפריך לבצר שיורי פת שאכלו עם הגבינה, שהקשה יידי שמשמע שפריך ליתר פת למאכלי בשר לבד, ולמאכלי חלב לבד, ולמה אין נזהרין בזה. הגה האיסור הוא רק על שיורי חתיכת הפת שאכלו עם הגבינה, או אף על החתיכה קטנה שחתך כדי לאכול עמה הגבינה, שעל זה אינו נזהר, כיון שהכר לאוכלה עם הגבינה, הוא כמלתא ולכן אף אם יאמר שלא נענה זה הגבינה, ללא רמיא עליה, ולאו אדעתיה, כדאיחא בסי' י"ח בפי"ד סק"ה, אבל פת הגדולה שהיא עומדת בין למאכלי חלב בין למאכלי בשר, נזהרין בה, ואין לחוש שמא נענה זה הגבינה או הבשר. וניחא מה שצירוף למי פסחים פרק ו' הלכה ד', שהוא מקור דין זה, לגירסת הטור בסי' ל"א, איחא, אי"ר וסי' הדין לאכיל תובין ובלעתיה מיכל קופד, כריד מצער פתיחו, וכן הוא גירסת הבי' והגר"א בסי' פ"ט, ואף לגירסתנו, מצער פיסת נמי הוא כוונת פתיחו, אך נקט לה בלשון יתיר. ותמוה מאד פי' הפ"מ שפרש פיסת חתיכת הגבינה, שעל פירוש זה הקשה בעלמנו במראה הפנים, שמתני' היא בכל הבשר, הא מפורש בטור ובי' שהוא

לבצר פתיחו של פת שאכל בהו הגבינה, משום דקורא הפתיחו מהחתיכה שאכל בה הגבינה אוסר, ולא פת הגדולה, והוא מהטעם דביראתי, שנהרין בה. וגם זה לא לעיל מזה, שבשר החגיגה שעלה על השלחן עם הפסח כריכין להתבצר בחזרה, משום שבשר שעולה על השלחן, הדך שהוא לאוכלו כולו, ולכן לא נזהרו מליגע בפסח, ואף כאשר הוא שלא נגעו אין נאמנים, מטעם דלא רמיא עלייהו לאידהורו, ולכן כשמוכיח מזה על הפת שאכל בה תובין, נמי ליכא רמיא אלא על החתיכה קטנה שהיתה בדעתו לאוכלה כולה, ולא על פת הגדולה. אך מי שרואה להתמיד שלא לאכול כל הפת שהיה על השלחן של מאכל גבינה עם בשר, או להיפוך, אף שאין זה חשק לניחא, יש בזה מעלה להרחקה יתירא, וזהו כוונת ההגאות אשר"י בחולין פ' כל הבשר סי' ז', שכתב, ומזוה מן המובחר היכא לאכל גבינה ורואה לאכול בשר, כריד להעביר מעל השלחן לחם וכל המאכל שעלו עם הגבינה על השלחן, עיי"ש, דכוונתו אף לפת הגדולה, ואינו מדין בירושלמי, דאם הוא דין ממז, ואיך כתב שהוא רק למזוה מן המובחר? אבל הוא סברת עצמו, שכיון שעל החתיכה שאכל עמה הגבינה איכא איסור, שייך שיהיה מזוה מן המובחר על כל הפת שהיה על השלחן. אשר לפי"ו יש לזון בנידו"ד, דאם החשק הוא רק שמא הוא לאו לחמניות בידיים בלתי נקיות, י"ל שדי במה שבדוק אם הלחמניות נקיות, ואז אין לריד לחשק, שהרי כל מה שהיה מקום להחמי, הוא רק למזוה מן המובחר, וע"כ בשעת הדחה, כשנכרך לזה מחמת שחסך לחמניות, יש ללדד להי"ש להחמי, ויש לכרך לזה שהוא גם כריד שבת, וגם שהיו הלחמניות בחוץ בסלסלות, שע"כ שונה לני משויורי פת שאכל עם בשר או גבינה. ואולם, כאשר מדובר בסעודה גדולה עם משתתפים רבים, ובהם גם ילדים, מלוי מאד שיוציאו ויחזירו לחמניות לסלסלה עם ידיים שומניות. וכמו"כ בעת שמעבידים ע"ג הסולחנות סירים וקערות עם מאכלי בשר חמים ועם רוטב וכו', כאשר גם בדך כלל לא רמיא לאינשי לזכור שיך לחוש אולי ישתמשו בלחמניות לסעודה חלבית. מה גם שבהגחתם בסלסלות, צטוחים כי ייערס לסעודה הנוכחית גרודא, ע"כ צ"ע אם יש לסמוך על הקולות הנ"ל. ודלא לכתחילה אינו ראוי כלל להניח לחמניות בסעודה בשרית רבת משתתפים, על דעת שלאחר מיכן ישתמשו בהם לסעודה חלבית, ולמעשה עדיין צ"ע.

חדש ! חֲבָרִים מְקַשְׁבִּים לְקוֹלָךְ - סוֹד מִי הֵם הַנְּהוּ תֵרִי אֱלֹמֵי דְהוּ בְּשִׁבְבוּתֵהּ דְרַבִּי ?

בַּשְּׁשֹׁן וּבִשְׁמֶחָה בְּגִיל וּבִירְאָה אַחַר שְׂכַר הַחַטָּלוֹת בַּסֵּד מְדוֹד חֲדָשׁ אֲשֶׁר יַעֲסֵק אִי"ה בַּשְּׁגִיזוֹת הַנְּלַמְדוֹת וְהַמְּפַרְסְמוֹת אֲבָל כְּאֵן נִשְׁתַּדְּל לְהִבְיֵא טַעַם נְכוֹן וְאַמְתִּי שְׂמֵיבֵי לְהִתְרַגְּשׁוֹת רַבָּה וְלְהִתְפַּעְמוֹת בְּנִימֵי הַנַּפֶּשׁ לְשׂוּמֵימֵים שְׂמִתְמַלְאִים בְּשְׁמִיחָה עֲצֻמָּה וְרַחֵף כְּטַפַּח מֵעַל הַתְּקִרְקַע מֵרֵב הַתְּלַחְטוֹת הַלֵּב הַנּוֹפֵעַ מִקְדוּשַׁת תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה לְאַבְנֵינוּ שְׂבִשְׂמִימִים וּמִקְבֵּלִים כּוֹחוֹת מַחֲדָשִׁים לְעִבְדוֹתָהּ וְתִבְרֵךְ "חֲדָשׁ כְּנֶשֶׁר נְעוּרֵיכִי" לְחֵדֶשׁ וְלִהְיָחֲדָשׁ בְּעֶזְרַת צוּר עֲזָרָהּ שֶׁל הַחַיִּים אֲשֶׁר בְּרַדוּ נֶפֶשׁ כָּל חַי הַחַיּוֹת אֲמַרֵי שָׁפָר, וּבְכוֹן מִה אֲשִׁיב לַח' כָּל תְּגַמְלוּהֵי עָלַי כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֲשָׁא וּבִשֶׁם ה' אֲקָרָא, אֲשִׁירָה לַח' כִּי גַמְל עָלַי וְהִפְלִיא חֲסִדוֹ עֲפָדַי עַל אֲשֶׁר זָכַנְי לְפָתֹחַ צַהַר לְעֹלְמוֹת חֲדָשִׁים וְאוֹר חֲדָשׁ אִור מֵתוֹק, גַּלְעָדֵי וְאַבִּיטָה נַפְלְאוֹת מֵתוֹרָתְךָ. הַנְּחַ סוֹגֵנָא אַקְטוּאַלִּית בְּמִיחָד לְפִרְשָׁתֵינוּ מִפְּסַכְתַּת חֲגִיגָה ד' ג.

גמירי בו, ונפשם יודעת מאד את ערכם כי רבה, הגם שהיה לשונם אסור לכם היה פתוח לרוחה בפתחו של אולם להמצא תמיד בשערים המצויינים בבתי כנסיות ובתי מדרשות, וגם שלא היה נחשב לעון לא לעמרם ולא ליוכבד ולא לאליצפן, כי נבדו דרכי ה' ומאתו יבאו דברים עתיקים, והענין איך חזרה עמרם הוא כמו שחזר ולקח דוד מיכל אחר שהיתה עם פלמיאל, כי כשנתן לה דוד גט מסר מודעא כי גט מוטעה היה, וליקוהי פלמיאל לאו ליקוהין היו, כן עמרם מסר מודעא כי מפני גזירת פרעה גרשה, ולכך חזר לקחתה מפני המודעא, וגם לאליצפן לא נחשב לעון על היות קודם מתן תורה ואחריהן גזרו על ביטול המודעא: וכתב הבן יהודע כי מה שהיו תרי הני תרי אלמי הם לגלול אלא ומידד ונרמוז ב' אותיות הראשונות של אלה ומידד באותיות אלמי והואיל וזה היה בעבור משרעיה לכן רפואתם הייתה על ידי רבינו הקדוש שהיה בבחינת משה משרעיה וגם ארו"ל מימות משה עד רבי לא מצייני תורה וגדולה במקום אחד. ואם ננסה לעשות קצת סדר הרי שאלה ומידד בגלל עונותונם וכו' לחמישה דברים יתרים על הזקנים ובכל אופן נענשו בגלל שפרסמו נבואה זאת כמו"ש הרמב"ם מפאנו, שהיו צריכים להעלים את הנבואה עד שתנתן להם הרשות ומאחר שפרשו נבואתם שלא ברשות דלא כתיב לאמור ולכן באו בגילגול שני האלמים. וכתוב בספרי המקובלים שקורה ידע שמישה רבינו יכול לתקן נשמתו כשילך לישון לכן הקהיל קהילות כדי לא לאפשר למשה רבינו שאמר בקר וידע כי רצה בלילה לתקן את נשמתו. כי באמת יש לתמוה מדוע רק בבוקר ולא עכשיו? שמישה היה אוהב את קרה שהיה רב רבנו, וחשב כי בלילה כשקרה ילך לישון והנשמה שלו תעלה למעלה, יעשה משה עליית נשמה, ויתפוס את הנשמה של קרה ויתקן אותה מכל הרע שיש בה, ואז כשיקום יתחרט על כל מה שעשה ויבקש מחילה, ולא הייתה כתובה פרשת קורה בתורה. ולכן אמר בבוקר נקריב קרבן, ומי שהקב"ה יבחר בו הוא הקדוש. אבל קרה לא הלך לישון כל הלילה כי הלך לחפש לו תומכים, והיה הולך מבית לבית ומאוהל לאוהל, ודבר על משה ואהרן שעשו הכל רק בשבילם וכו', וכולם היו מכבדים את קרה שהוא גדול יותר ממשה, ולכן משה לא יכול היה לתקן אותו. ולמחרת פצתה האדמה את פיה ובלעה אותם כשהם חיים, ועד היום הם צועקים משה אמת ותורתו אמת ואנחנו בדאים. ואשת און בן פלת, היא נתגלגלה במיכל בת שאול, היא הצילה את בעלה, וכן מיכל הצילה את דוד.

ומעיתה עשה אַזְנָה בְּאֶפְרָכְסָת. כתב הרמב"ם מפאנו בגילגולי נשמות: אלה ומידד, אמרו על פסוק וישארו שני אנשים במחנה, תרגום יונתן ואשתניירו תרין גוברין במשריתא, שמייה דהד אלה, ושמייה דתניין מידד, בנוי דאליצפן בר פרנך דילידת ליה יוכבד ברת לוי, בזמן דפטרעה עמרם [גבריה] ואתנסיבת ליה עד דלא ילידת ית משה בו, וקשה איך עמרם חסידא הוא אחד מארבעה שמתו בעמיו של נחש היאך החזיר גרושתו אחרי שהלכה והיתה לאיש אחר? ואין לומר דקודם מתן תורה הוה, והלא האבות שמרו התורה, עוד קשה הלא מעוברת היתה יוכבד ממש רבינו ע"ה שלשה חדשים כשהחזירה עמרם ואיך ביני וביני נולדו אלה ומידד? וגם בפרק קמא דחגיגה [ג' א'] הנהו תרי אילמי דהוּ בְּשִׁבְבוּתֵיהּ דְרַבִּי, בני ברתייה דרבי יוחנן בן גודגא בו, ואשתכח דהוּ גמירי בו, וסוד הענין אלו תרי אחין אלה ומידד ולידתן היתה או בדמעה מנשואין הנו, והם בסוד דמעת העשוקים מאחר דגט לא היה בלב שלם על כן נולדו אלמים, גם לסבה אחרת היו אלמים, כי פרשו נבואתן שלא ברשות, דלא כתיב לאמר, כי אין ראוי לאומרם לאחרים כשאין אומר לאמר, והקב"ה הראה להם נבואתם מתנבאים, משה"ת"נוה נפ"שו בג"א א"לקים י"הישה מ"כנים, והיו צריכין להעלים הנבואה עד שיאמר ויותן להם רשות לגלות, וזה כי יהושע קינא לרבו באומרו אדני משה כלאם כי פרסמו נבואתן, ולכן גם להיותם מהעשוקים כנזכר לעיל משגלו מה שלא הורשה להן, בחזרם עתה בעולם לקו בלשונם, אילולא תפילתו של רבי ונתרפאו ונחה עליהם רוח ה' בהיותם מלומדי מלחמה של תורה ומרפא לשון עין חיים, וכדאמרין וואשתכח דהוּ

אצל ערב מלא ואו וכן אני יוצא בתוך מצרים בסוד התפשטות הדעת הפך גלות מצרים אבל שאר יוצא חסר מורה על שרש כמו כאן יוצא פרח שרש הפרי וסוד יוצא ויצא תרויהו בתרי טעמי עין לק"ת תולדת שמורה על חבור תרין יסודות דאבא ואמא דרנא דמשה כמו שבארנו אצל הנשיאים מאתר רחיקא ושם בשביל וכתוב הוא השרש והמוצא של

כל התחדשות הנשמות בדרנא דמשה פלא עליין ולכן מלא אלה וחסר ואו והוא בתרי טעמא ויצא ויצק והבן ולזה וינמל חסר ואו שהוא מלשון פרעניות עין רש"י ז"ל וכן יוצא משה את המפתח חסרון ואו כי מלפניהם כתיב משרש עליין תשפיע להם דעת מכריע ושכל קדוש לגמות אחר הדרה האמת ולקדו ויראו והשכילו ויקחו איש מטהו, מדעת עליין דמשה:

מחלק

מנחת יצחק

מה אהבתי תורתך – מתי לבקש? איך לבקש? ומי המבקש? כדי שלא תבא לידי טעות גורלית

שמקבלו בתורת חסד, וכל המבקש אין לו, לכן בין שהמבקש אין לו, אם בן אהרן ודאי לא בקש, דאם היה מבקש לא היה לו, אם בן (במדבר טו יא) אתה וכל עדתך הנעדים על ה' וְאֶהְרֵן מִה הוּא תָּיִב בְּדָבָר, כי הוא לא בקש, והבן. ועל פי זה יתפרש המדרש (ילקוט"ו רמז תשנ"ב) וְאֶהְרֵן מִה הוּא כִּי תְלִינוּ עֲלָיו, הלא בתחלה מתו שני בניו, (הובא בעמרת שלמה פרשה זו). והג"ל בזה, על פי מ"ש לפרש המדרש (בפרשת אחרי, ויק"ר פ"כ ו) גם עגוש לצדיק לא טוב (משלי יז כו), אף על פי שענשתי את אהרן וכו', עין שם. והנה המדרש דלן סובר דלא מתו בניו בהטאו כלל, שלא הטא אהרן כלל כנ"ל, והנה במדרש ויקרא רבה (פרשה י"ב סי' ג' ויק"ר י"ב ג') איתא פקודי ה' ישרים משמחי לב (תהלים יט ט), זה אהרן שהיה לבו עצב על בניו שמתו, וכיון שנתחדד אליו הדבור, מיד שמח. וענן בעמרת שלמה (פרשת שמיני) מה שפרש במדרש זה. והנה מפורשי על המדרש בפסוק גם עגוש לצדיק וגו', מבאר דאהרן לא חש על כבודו כלל, ורצה בקלון עבור כבוד ה', אף שיתשבו אותו לעובד אלילים ח"ו רק שלא יתחלל שם שמים, מזה נראה כי הוא לא רדף אחר הכבוד, ושקא יאמרו מאן ימר כי בנתו לשם שמים, לזה אמר הלא בתחלה קדם שנתחדד הדבור אליו מתו שני בניו, ואחר כך נתחדד אליו הדבור, ואם הטא ומתו בהטאו, הלא אין מכניסין אותו וכו' (שבת קמ"ט), אלא ודאי דכנתו לשם שמים, מזה נראה כי אינו רודף אחר הכבוד, ואם בן מה הוא תיב בדרך כי תלינו עלי. ויתכן לומר דההדרה הדרה הנה לומר, דאולי היו אומרים דכיון שמתו בניו בהטאו אין מכניסין אותו וכו', ואין ראוי להיות בהן גדול לכנס לפני ולפנים, דהמשכן הוא דקמא דלעלא, והבן. ועוד י"ל באפן אחר, כי הנה יש מופת אם נספה בעון הדור או לא, כי אמרו ר"ל (ויק"ר י"ז ד') (ויק"ר פרשה י"ז ס"ד) אין בעל הרחמים פוגע בנפשות תחלה, מה שאין בן בנספה בעון הדור, כמ"ש הבית שמואל אהרון בשם יד יוסף בפרשה דלן. והיינו הלא מתו בניו בתחלה דיקא, שמע מינה שהוא רק בעון הדור וְאֶהְרֵן לֹא הָטָא כָּלָל, וכנ"ל. והנה לפי מ"ש הפרוש על המדרש פרשת פרה אדמה ראה, י"ל קצת באפן אחר שהיה עולה בקנה אחד עם המדרש מה ראה קרח לחלק על משה, ראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו, שמואל ששקול בגוד משה ואהרן, על פי מ"ש (לקמן פרשת חקת ד"ה ויקחו אליהם), בפסוק (פרשת בשלח, שמות טו כה) שם שם לו חק ומשפטם, ודרשו רז"ל (מכילתא) חק זה פרה אדמה. דהא מעם פרה ידוע תבוא אמו ותקנת צואת בנה, כמו שפרש רש"י ז"ל שם בריש פרשת חקת (במדבר י"ב ט, ד"ה פרה), אף שם בקרה קדם מתן תורה היה חק, כי הספה עדין לא נודע, והשיית הקדים רפואה למכה. ועל פי זה פרשתי אמרם ז"ל (במדבר רבה חקת, במ"ר פ"ט ו) שאמר הקב"ה למשה לך אני מגלה טעמה של פרה, אבל לאחרים חקה. על פי מ"ש בפרשת ואתחנן על המדרש (קה"ר פ"ז ט"ז) כתבתי עליך שחכם אתה. המורם מזה דמשה יכול להשיג מה דלכא לפמא לא נל"א. והנה ידוע בבחינה ידוע דלכא לפמא לא נל"א, ולקדך לך אני מגלה טעמה של פרה וכו', והבן. והנה אם ראה קרח ששמואל אשר יצא ממנו יהיה שקול במשה ואהרן, קשה הלא זה ענין בחירה, וצריך לומר דהשיג קרח מה דלכא לפמא לא נל"א, ואם בן גם פרשת פרה ראה והשיג בשעת אמירתה, והבן.

שבת שלום

כתב וערך יצחק אריה בס הלוי – 055-6772044 הערות והארות יתקבלו בברכה גם למייל izhakhalevi@gmail.com לקבלת העלון במייל שלחו בקשה למייל. מותר להעתיק ולצלם ואדרבה מצוה לזכוי הרבים. "שגיאות מי יכין" אם מצאתם טעות – נשמח אם תעזבו אותנו ונתקו במהרה הבאה א"ה נתן להשיג את מנחת יצחק בכמה מוקדים: בבני ברק: ברמת אלחנן בבית הכנסת המרכזי, בבית הכנסת מצדה, בישיבת נתיבות חיים, בבית המדרש וזוטשקה ובאיציקוביץ נתן להקדיש לשמחות להצלתה לרפואה ולעלוי נשמת... נשמח לקבל תגובותיכם... חדש! ניתן להוריד את העלון מאתר אופיס יהודי ([nibul](http://nibul.co.il)) בכתובת <https://gilyonot.jewishoffice.co.il> ובדרשו בעלונים והודרות <https://www.dirshu.co.il>

מורינו הרב"ג שמרינו יוסף נסים בן בתיה וצלה"ה צבי בן ישראל ליפא ז"ל ורחמיאל גרשון בן צבי והודה וצלה"ה ג.ל.ב.ע. ז' טבת תשנ"ח מו"ח יגאל בן אריה ז"ל אברהם בן אריה ז"ל רועי בן אברהם ז"ל יוסף בן מרתה ז"ל יוסף בן לוי ז"ל יוסף בן אברהם ז"ל יעקב בן יצחק ז"ל אורנה שושנת בת צפורה ז"ל רחל בת סופיה ז"ל

לרמואה שלמה ותחלקה מהירה עדיאל אריה בן שרה מיכל בת שרה יצחק אריה בן טובה יצחק לוי בן אסתר וקוטיאל בן לאה

מחום מאיר בן רבקה אהרן בן מרדכי ענני הספן בענני הספן דבר נאה ומתקבל

העזרתה ערו משה בן שולמית עדיאל אריה בן שרה וכולו יהודה בן רבקה אלהו אלעזר בן צפורה מיכל בת שרה

מייכאל בן אורנה וקני פיתו העלוה בכל הענינים